

Theatercollectief Het Bataljong maakt voorstelling over jongdementie

“Veel mensen verklaren ons voor gek”

Een op de vijf mensen krijgt ooit te maken met dementie. Een aantal onder hen lijdt al vóór zijn 65e aan deze ziekte en dan spreekt men over jongdementie. Theatercollectief Het Bataljong maakte samen met mensen met jongdementie en hun partners De Loteling, een voorstelling over de ziekte.

De Loteling, zo heet de theatervoorstelling over jongdementie die het Bataljong eind september driemaal opvoert. Een toepasselijke titel toch wel, want iedereen kan dementie en jongdementie krijgen. Terwijl dementie algemeen bekend is als ziekte, is jongdementie dat niet. Daarom maakte Het Bataljong er een toneelvoorstelling over.

“We zijn al een goed jaar bezig met de voorbereidingen”, vertelt Arne De Jaegere, die met Hilde Vanderstraeten de regie in handen heeft. Hij weet ook wat de ziekte inhoudt, want zijn papa lijdt aan jongdementie. “Omdat we een voorstelling willen die waarheidsgetrouw is, spelen er mensen met jongdementie mee. Samen met hun partners en buddies van vzw Het Ventiel, de buddywerking die mijn mama heeft opgericht.”

EIGEN INSTEEL ACTEURS

“Er is wekelijks een workshop waarop we samenkomen”, pikt Hilde in. “Tijdens die workshops gaan we na wat kan en niet kan. De personen met jongdementie geven ons daarbij insteek voor het stuk: de voorstelling wordt in belangrijke mate door hen gemaakt. Of de voorstelling uit het leven is gegrepen? Het is uit het hoofd gegrepen.” Tijdens de workshops worden de thema’s aangesneden die tijdens de voorstelling aan bod komen. Arne: “Van een script is er geen sprake. Heel veel regels die in het theater gelden, gaan niet op voor deze voorstelling. Of dit alles complexer maakt? Het is anders. Velen hebben ons voor gek verklaard toen we ermee begonnen, zeiden dat dit onmogelijk is. Daar ga ik vanzelfsprekend niet mee akkoord.”

Hilde: “Het belangrijkste is dat we tijdens deze voorstelling kunnen tonen wat jongdementie is. Zonder een strikje rond. De acteurs werken rond thema’s, maar wat ze zullen zeggen, zal van het moment afhangen. In die zin zal elke voorstelling uniek zijn. Dat zien we ook tijdens de workshops: die zijn allemaal boeiend, soms ook ontroerend.”

THEATER ALS THERAPIE

De regisseurs weten alvast waarmee ze bezig zijn. Voor de acteurs zelf is het wel soms nog aftasten. “Ik vind het soms moeilijk, want je wil het zo goed mogelijk doen”, vertelt Winnie Vandendriessche. Samen met haar man Christophe doet ze mee. “De workshops zijn af en toe heel confronterend, maar ze werken ook therapeutisch. Niet alleen voor mij, maar ook voor bij-

voorbeeld Christophe. Thuis praat hij niet veel over zijn ziekte, tijdens de workshops merk je wel dat hij er toch mee bezig is.”

Ook voor Ingrid Verhelst, die aan jongdementie lijdt, was het in het begin zoeken. “Ik werk graag mee aan een dergelijk initiatief, al heb ik me lang de vraag gesteld: ‘Wat willen ze van mij?’. Dat was moeilijk.” Arne: “Je moet gewoon jezelf zijn, meer vragen we niet.”

Hilde voegt eraan toe dat het publiek enkel op die manier een juist beeld zal krijgen van jongdementie. “We willen in die voorstelling laten zien wat jongdementie is en wat die ziekte doet met iemand. Daarom spelen er ook mensen mee die in verschillende fasen van deze ziekte zitten: van personen bij wie jongdementie recent werd

vastgesteld tot mensen die bij wie de ziekte al vergevorderd is.”

IMPACT VAN JONGDEMENTIE

Arne: “De personen die meedoen aan de voorstelling, gaan allemaal menswaardig om met de ziekte. Al hebben er tijdens het traject van de workshops enkele mensen afgehaakt omdat ze het te moeilijk vonden om over hun ziekte te praten. Iemand met jongdementie werd begin juli bovendien begraven. Die persoon zou meespelen in de voorstelling...”

“Veel mensen staan daar niet bij stil”, pikt Winnie in. “In elk geval: iemand die niet te maken krijgt met jongdementie, kan niet inschatten welke impact de ziekte heeft op zowel de persoon die met jongdementie te maken krijgt als zijn of haar directe omgeving.”

Bij Ingrid werd jongdementie nog niet zo lang geleden vastgesteld. “Het moeilijkste is dat je beseft dat je beetje per beetje achteruitgaat. Daarom ben ik blij dat ik bij vzw Het Ventiel in Hulste ben terechtgekomen. Bij deze organisatie vind ik lotgenoten en hun partners, plus personen die buddy willen zijn. Eerlijk? Zonder Het Ventiel zou ik niet staan waar ik vandaag sta. Ik ben er bovendien opengebloeid. Ik ben 24 jaar lector geweest en was het gewoon om voor een publiek te spreken. Maar opkomen voor of babbelen over mezelf deed ik niet. Dat is nu veranderd.”

- Voorstellingen op vrijdag 27 september (20.15 uur), zaterdag 28 september (20.15 uur) en zondag 29 september (16 uur)
- Reserveren via www.schouwburgkortrijk.be